

Пенчо Ковачев

ВСЕНАРОДНИЯТ ЛЮБИМЕЦ

ГЕОРГИ

ПАРЦАЛЕВ

и проклятието да си гей в НРБ

Снимките на корицата са на Иван Григоров

Снимките в книгата са от архива на Сатиричния театър
и Българската национална филмотека

© Пенчо Ковачев, автор, 2018 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, корица, 2018 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2018 г.

ISBN 978-954-398-571-5

Пенчо Ковачев

ВСЕНАРОДНИЯТ ЛЮБИМЕЦ

ГЕОРГИ

ПАРЦАЛЕВ

и проклятието да си гей в НРБ

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ТРУД“, 2018 г.

Да се родиш със смешна фамилия

1.

Призори на 16 юни 1925 г. в семейството на Веска и Иван Парцалеви в село Левски проплаква първороден син. Кръщават го Георги, на дядо му по бащина линия.

Старото име на селището е Караагач (Черен бряст). Намира се на около 50 км от Плевен. През 1884 година – само шест години след Освобождението – селото вече има основно училище, през 1887 г. е построена и черква.

На 6 септември 1898 г. с Указ №269, подписан лично от княз Фердинанд, му е дадено името на Апостола на свободата. От София предлагат три имена – на Левски, Раковски, Отец Паисий. Изборът на местния парламент е стопроцентово единен – селото да се нарече Левски.

Краеведът Христо Иречекски пише: „За него гласуват с нескрито задоволство и тримата представители на турското малцинство. За тях името на Раковски, пълно със съгласни букви, е трудно за произнасяне, а на Отец Паисий е все още малко известно“.

След пускането на жп линията от Плевен до Павликени през 1899 г. село Левски става гара Левски, а на следващата 1900 г. вече е важен железопътен възел.

Въпреки всички тези промени селището продължава да тъне в „беднотия, кал и простотия“. След години Георги Парцалев обича да разказва, че заради тази кал, когато тръгва на учили-

ще, му купуват галоши 42-ри номер – за да ги носи чак докато завърши школото.

На 3 август 1945 г. вътрешният министър Антон Югов, придружен от родения в селото министър на земеделието и държавните имоти Михаил Геновски, обявява село (гара) Левски за първия нов град на България след промяната на политическата система на страната.

Така Георги Парцалев, роден от родители селяни и израсъл на гара, на 20 години става гражданин, през 1948 г. заживява в София, но софиянец ще стане чак през 1966 г., а след 1957–1958 г. – любимец на цяла България.

2.

Има няколко версии за произхода на фамилията Парцалеви. Според едната тя идва от прадядо, който бил човек темерут, и съселяните му казвали, че „мълчи като парцал“. Според втората – друг човек от рода преди години купува и продава парцали. Според трета, човек от фамилията постоянно ходи със закърпени панталони и му викат Парцала.

„Правил съм и по-задълбочени проучвания – казва в интервю през 1983 г. Парцалев, – но легенда и действителност са се вплели в едно.“

Може нито една от тези версии да не е напълно вярна, но трите описания на малкия Георги единодушно решават – с такава фамилия момчето не може да стане друг, освен артист комедиант.

„Мисля, че и да съм имал желание за псевдоним, по-хубав от Парцалев нямаше да мога да измисля“, признава сам актьорът в същото интервю.

3.

Родовата памет говори, че дядото по бащина линия – Георги Иванов Парцалев, чийто три имена носи и артистът, е левент и хубавец. Язди коня си със сако, праметнато през едното му рамо. Конте, но и много строг баща. Наричат го чорбаджи Георги. Занимава се с търговия. Има четирима синове, на които оставя дюкян на 100 години и голяма къща.

Бабата Теодосия е учителка. Помнят я като красива и благородна, бялата ѝ коса била стегната на кок. Никой от внуците ѝ не я нарича бабо, викат ѝ стара майко.

В голямата къща има специален салон с плетени камъшитени мебели, отрупани с красиви възглавници. Тук Теодосия посреща на кафе и чай колежките си учителки.

Дядото по майчина линия се казва Атанас. Той е шивач. Веднъж праща малкия Георги да му купи вестник. Без да иска, на връщане той го скъсал. Дядо Атанас му дава игла и конец и го кара да съшия хартиените късове.

Бащата Иван Георгиев Парцалев и тримата му братя също се занимават с търговия. През 30-те години на миналия век Иван продава грамофони, радиоапарати, шевни машини и електро-материали. Родата разказва за него следното: в магазина му има много крушки от 110 волта. Когато сменят напрежението на 220 волта, той включва всяка крушка в мрежата, за да не изхвърли стоката неупотребена.

Майката Веска е остроумна и с голямо чувство за хумор и явно Георги наследява това нейно качество. Вече е на достолепните 85 г., когато се шегува: „Ох, я да приседна, че току-виж се наместили сватове. Нали имам момче ергенче...“

Веднъж Стоянка Мутафова ѝ се обажда с лошата новина, че с Георги катастрофирали и лицето му е нарязано от счупените стъкла. „А, че беше много хубав преди, та сега да стане по-хубав“, коментира мама Веска.

4.

В такава среда живее нашият герой и от малък се показва като артистично и остроумно дете. Често събира децата от махалата и организира театрални представления в плевника. Особено вдъхновен е, когато в Левски гостува театрална трупа – от по-голям град или дори от София. Тогава Георги привиква деца от махалата и със собствени сили и средства повтарят видяното от артистите и аркашките.

Освен режисьор и актьор момчето е и сценограф на театралните постановки. За да изгради сцената, понякога Георги взема пердетата от баба си Теодосия и ги използва за завеси и декори. От мазето изважда обръчи от бъчви, въжета и други предмети и с тях аранжира сцената.

Веднъж чупи шевната машина на майка си – опитва се да съшише на нея два картона, защото му трябват за декора на пиесата „Майчино сърце“, която току-що е гледал на поредния театрален гастрол.

При едно от гостуванията на Плевенския театър за постановката трябва дете и те избират Георги. На него му е толкова интересно на сцената, че заживява с надеждата един ден да стане актьор и да играе в театър.

5.

Като младеж Георги Парцалев се включва в самодейния състав на Левски. Мечтата му е да изпълнява силно драматични роли и да гледа как зрителите плачат заради съдбата на героите му и заради неговата игра.

Мечтата му се сбъдва. На читалищната сцена е поставена драмата „Край мътния поток“, в която младежът играе художник и на финала трябва да се самоубие с pistolет. Баща му